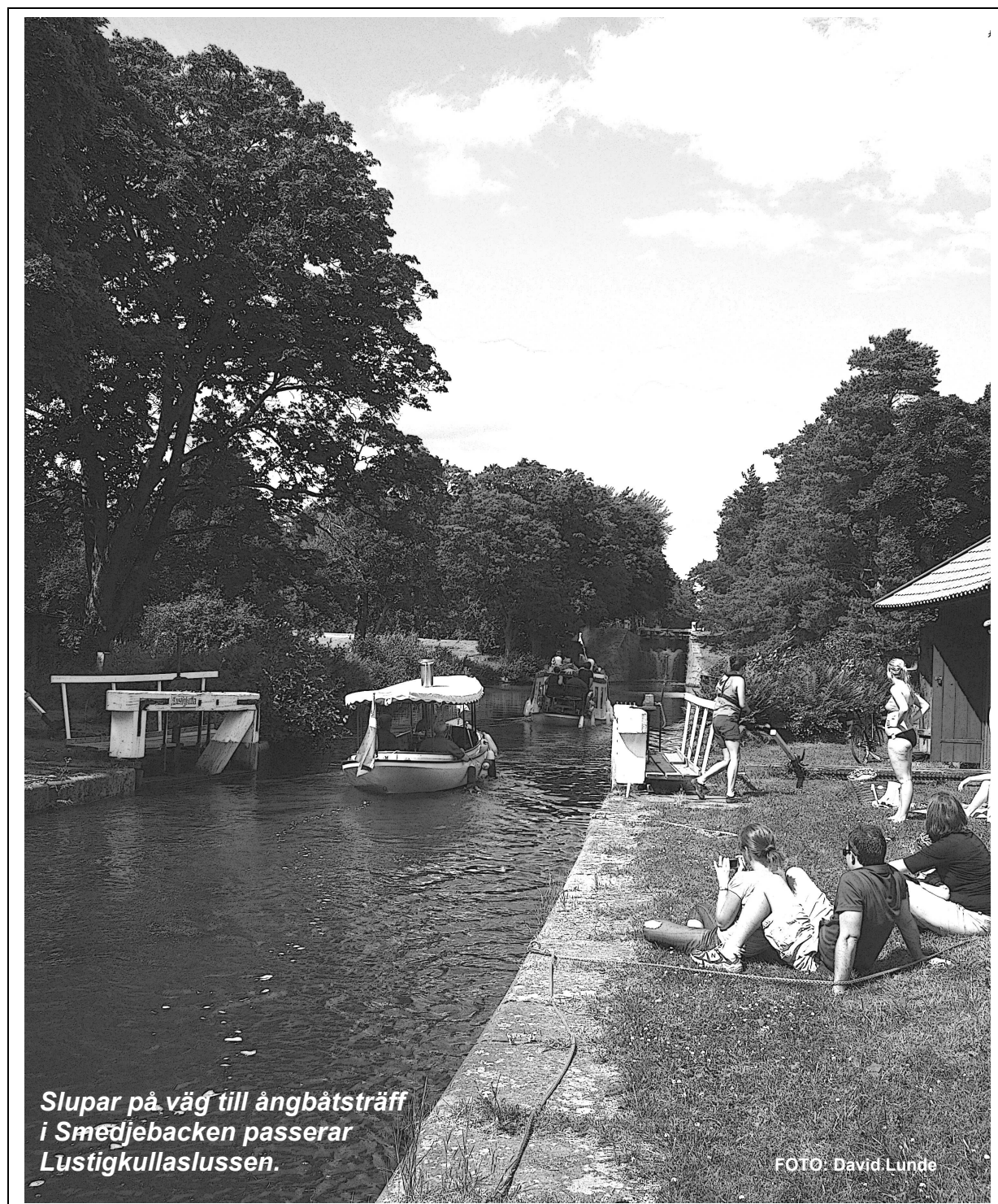




Svedvi Berg hembygdsförening

Skantzen Tidningen

Nr 19, september 2010



*Slupar på väg till ångbåtsträff
i Smedjebacken passerar
Lustigkullaslussen.*

FOTO: David Lunde

www.svedviberg.se

SkantzenTidningen

Nr 19, september 2010

Utgiven av Svedvi Berg Hembygdsförening

Svedvi Berg Hembygdsförening
Kanal museet Skantzen
734 40 HALLSTAHAMMAR
Tel. 0220-174 09
Kanalkaféet: 0220-148 35
E-post: svedviberg@telia.com
Hemsida: www.svedviberg.se

FRÅN REDAKTIONEN

DETTA ÄR DEN NITTONDE utgåvan av Skantzen-Tidningen. Sommaren 1999 möttes Folke Ericsson, Nils Jämtefors och undertecknad för att bilda redaktion för den tidning som hembygdsföreningens styrelse beslutat ge ut. Vi bestämde att den skulle heta "Skantzen-Tidningen" och komma ut två gånger per år. Första numret var så gott som klart på hösten samma år men trycktes och skickades ut först inför årsmötet 2000. Alltså borde vi nu vara framme vid nummer 22 eller 23. Några tidningar har uteblivit, förra årets höstnummer kom ut, men först efter nyår.

Hur har det då blivit så här? Man tycker att en utgivningstakt på bara två tidningar per år inte skulle vara så svår att hålla.

SkantzenTidningen är den enda kanal som når *alla* medlemmar. Det är alltså den vägen vi bör informera om vad som händer i föreningen. Men när då så gott som allt arbete med tidningen koncentrerats till en person blir det också så att när man väl har aktuell information så hinner man inte få ut någon tidning till medlemmarna förrän informationen plötsligt inte är så aktuell längre.

Tittar man i andra föreningstidningar finns det som regel 5 – 6 personer i redaktionen, vi har aldrig varit fler än tre...

David Lunde, ansvarig utgivare 
Tel. 0220-127 87
E-post: david.lunde@swipnet.se

Inger Eriksson Tel. 0220-161 02

Vakant

Fler redaktionsmedlemmar behövs! Är Du en av dem? Kontakta oss!

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

HEJ ALLA som läser denna förnämliga tidning! Jag ska försöka presentera mig själv genom denna min första skrivning i föreningens tidning.

Jag är 55 år och har bott i Hallstahammars kommun hela tiden. Fram till 1967 bodde min familj på Villagatan 4. 1967 då köpte mina föräldrar ett hus i Tibble, Berg, och där bodde jag till 1975 då jag var färdig med min militärtjänstgöring. Jag har varit anställd inom Bultkoncernen sedan 1971, arbetat som smed, cnc-ställare, truckförare, kontrollmaskinsoperatör m.m.

Vad vet jag om hembygdsföreningar? Ja, jag har varit revisor och medlem i Svedvi Berg Hembygdsförening i många år, varit med i Grimetons världsarv och jag stöttar Bevara ångaren Östersund som har tillflyktsort i Arvesund. Det finns ett museum som jag tycker är bättre än alla andra; Mus Olles vid norra Storsjön.

Vad gör vi, den nya styrelsen, med vårt fina museum? Vi började i juni månad med att kontakta kommunen för att börja diskussionen med ett nytt avtal om Skantzenområdet. Vi kommer att fortsätta under hösten med målsättning att ha något klart till slutet på oktober. Vi har ett ettårskontrakt med kanalbolaget om kanalcaféet som också ska omförhandlas. Så som ni ser – förutom alla arrangemang som syns så finns det saker som sker lite i skymundan. Vi kommer att försöka ha ett medlemsmöte under hösten där vi kan diskutera de förutsättningar som finns för föreningen.

Föreningen finns inte bara som hemsida, vi finns även på Facebook där info läggs ut och där vi kan föra en dialog med alla.

Jag vill tacka alla för det fina arbete som genomförts så här i halvtid på 2010. Medarbetare; ni har varit fantastiska!

Avslutningsvis, jag ser en förening med massor av möjligheter bara vi hjälps åt!!

Vi har Skantzen, Björso skola, Lantbruksmuseet och hela kanalen.

Jörgen Kvist 



Styrelsen 2010 Från vänster: Jörgen Kvist (ordförande), Lennart Lindgren (vice ordförande), Gunnel Tartu (suppleant), Agneta Björs (kassör), Iris Norlin (suppleant), Inger Eriksson (vice sekreterare), Leif Törngren (suppleant), Gunnel Nordkvist (suppleant), Solveig Eklund (suppleant), Eva Wilhelmson (suppleant) och David Lunde (sekreterare). Saknas på bilden: Ledamöterna Göran Vestman och Ingrid Kruse.

Medlemsmöte

Torsdagen den 30 september är det medlemsmöte i Kanalkaféet.
Tiden är 18.30.

Styrelsen kommer att informera om det som hänt i vår och sommar samt vad som kommer att hända.

Vidare vill vi ha era synpunkter på vad som varit bra eller dåligt under året. Inför förhandlingarna med kommunen om nytt avtal för Skantzenområdet vill vi också veta vad våra ideellt arbetande medlemmar, har för tankar om framtiden. Ska vi fortsätta driva Kanalkaféet som nu? Hur mycket orkar vi?

Vi hälsar Er hjärtligen välkomna!

Styrelsen

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2009

ÄNNU ETT ÅR på Skantzen. Det har varit ett spännande år med serveringen flyttad till Kanalkafeet. Serveringen har varit öppen alla dagar under tiden maj till augusti, därefter lördagar och söndagar under september.

Iris Norlin och Gunnel Tartu har varit de som gjort det möjligt att ha öppet så mycket, med ett större sortiment av bröd samt smörgåsar och pajer. De har arbetat varje dag med hjälp av andra duktiga och frivilliga medarbetare ur föreningen.

Besöksantalet på Skantzen och Åsby Lantbruksmuseum har varit ungefär som förra året, c:a 40.000 personer. Åsbygruppen har haft lantbruksmuseet öppet under helgerna i juli, samt i samband med Fårets dag i september. Trångfors smedja och gamla kraftstation har varit öppna under helgerna i juli månad med hjälp av frivilliga från föreningen som guider. Besöksantalet har varit c:a 3000 personer. Även i år har kommunen bidragit med 100.000:- till sommarguider; i år blev det August Bergman, Fredrik Lagerholm, Linn Smedbakken och Madelene Uusikartano som fick prova på uppdraget att guida på Skantzen. Alla museer guidas dessutom på beställning under hela året.

I Kuskstugan har barn fått lära sig om livet förr. Smedjan har varit upplåten åt Henrik Björk, som medverkat under våra aktiviteter. Bagarstugan är alltid lika populär, förutom vid de stora publikdagarna har det bakats vid olika träffar och sammankomster med grupper. Gästböckerna berättar att det är många besökare som har varit här och man kan även se att de kommer från andra länder än Sverige.

Barnverksamheten är en viktig del av vårt arbete. Åsby-Skantzendagen var även i år en glad dag på Skantzen med gammaldags lekar, tunnbrödsbakning och traktorfärd. Under årets kulturveckor fick barn prova på smide, tunnbrödsbakning och gammaldags matlagning samt visning på Skantzen.

Året började 30 januari med Tidsresan, ett seminarium som genomfördes tillsammans med Kalmar Läns Museum. Deltagare från hembygdsrörelse, skolor och kommuner fick gemensamt gestalta en dag på Skantzen året 1895. Samma koncept har under året även genomförts med Kulturskolan och kommunens samtliga femteklassare samt Lindboskolans

lärare. 16 april stod föreningen värd för ett föredrag i föreläsningsserien "Allt är möjligt på Biblioteket" på Knytpunkten i Strömsholm. Filmaren Peter Gerdehag berättade om "Hästmannen", ett småländskt original känt från TV. En stor publik hittade dit.

Våren inleddes med traditionsenligt Valborgsfirande med brasa på Skantzsjön och stort fyrverkeri. I år värtalade Elvy Bürger. Medarrangörer var Socialdemokratiska Föreningen och Kultur&Fritid. 9 maj var det Åsby-Skantzendagen. Kristi Himmelfärdsdag 21 maj gökotta och morgongudstjänst i kapellet. IOGT-kören medverkade.

Lokalhistoriska veckan, 25-31 maj, var det öppet hus i Trångfors och vandring i Sörkvarnsforsens naturreservat den 25 maj.

På Skantzenområdet var det Musikskolans avslutning den 26 maj och Kanalspelen 27-29 maj, där femteklassarna levandegjorde området, en gammal tradition som tagits upp igen.



Vandringen i naturreservatet avslutades med korvgrillning.

3 juni var det kväll vid milan, Trångfors, med Per Sörman. Nationaldagen 6 juni firades som vanligt med Musikkåren och stor fanborg samt underhållning av lokala artister, men inte lika stor publik som föregående år, kanske beroende på vädret. Många föreningar deltog. Midsommarafton 19 juni, som också var kall men med tidvis sol, blev den traditionella fest som vi brukar fira tillsammans med Folkets Hus & Park, Hyresgästföreningen och Skantzö Bad & Camping. På förmiddagen kläddes majstången och blev fin som vanligt. Midsommardagen var det sedvanlig morgongudstjänst i Björsbo skola tillsammans med kyrkan.

Så kom onsdagskvällarna, först "Musik på Skantzen" som arrangeras av Kultur & Fritid och Västmanlandsmusiken. Publikciffran var i snitt 100 personer per föreställning. I Juli blev det "Sommar på Skantzen" som hembygdsföreningen arrangerar tillsammans med Skantzö Bad&Camping.

Kristen Gemeskaps sedvanliga allsång i augusti avslutade onsdagskvällarna. Många av föreställningarna har filmats av TV:s Västmanlandsnytt.

9 augusti var Hembygdens Dag med traditionellt program. Årets utställning hade temat Skolplanscher och var utformad som en tipsrunda. Det var gudstjänst i parken. Runt området fanns många marknadsstånd med hemslöjd och mycket annat att köpa eller bara njuta av.

Kroatiska föreningen deltog med sina omtyckta grillspett. Trångforsdagen 16 augusti blev också i år välbesökt. Hembygdsföreningen stod för kaffeserveringen och glassen.

13 september var Fårets dag på Åsby och lantbruksmuseet var öppet. 30 oktober var det en stämningsfull avslutning av kulturveckorna på Skantzen. Ljubåtar och marschaller på och omkring Skantzsjön lyste upp i höstmörkret. För underhållningen svarade Tråblåsarna och Stina Elg. Vid brasan i bagarstugan berättade Kim Wikström Viktorsson sagor för stora och små.

18 november kom ettorna från Nibble-skolan. De talade om "den gamla tiden" i skolan och vände sig till hembygdsföreningen för att sätta handling och förståelse till orden. Eleverna fick besöka: Kanalkontoret, Vårds-huset, Kuskbostaden, Kapellet, Bagarstugan och därefter var det lunch i Kanalkaféet. Dagen efter fick eleverna göra en utvärdering. De berättade och ritade/målade vad de upplevt.

2 december var det dagis som besökte Skantzen. Det var 60 barn från Humlan och 46 barn från Brinken som var här. Barnen fick besöka kapellet och Vårdshuset, vara med och baka samt träffa Tomten. 3 december blev det pyssel med fritidselever från årskurs 1. 30/11 - 5/12 var det Adventsöppet på Skantzen, då bjöds på kaffe, lussebulle och pepparkaka.

6 december var vi framme vid Gammaldags Jul med traditionell marknad. Kulturstipendier och Idrottsstipendier utdelades. Vi glädjer oss

åt att årets kulturstipendium gick till Trångforsstiftelsen. Så kom Lucia med sina tärnor.



Luciatåget kom över bron

I kapellet har det varit gudstjänst på Kristi himmelfärdsdags morgon, sångstunder på våra aktivitetsdagar, åtta dop och en namngivning samt tre vigslar varav en på gräset.

Renoveringen av Björnsbo skola fortgår. En ideell arbetsgrupp samlas en dag i veckan höst och vår under Leif Iwarssons och Gösta Lundblads ledning. Elever från Kantzowska gymnasiet byggprogram har också hjälpt till. Taket är nu nylagt, målningsarbete pågår liksom reparation av elevingången på baksidan.

På Skantzen har det även varit en del konferenser och träffar för olika föreningar, Hallstahammars kommun, Kanalbolaget, Svensk Lantmat, Hemvärnet, Landstingshälsan m.fl. Kursen i scrapbooking har pågått även i år och gruppen har haft 15 träffar varav en heldag.

Skantzetidningen har utgivits under året. Hemsidan uppdateras. Föreningen har under året skrivit avtal med Genline och påbörjat arbetet att lägga in lokalhistoriskt material i deras databas "Bygdeband" så det blir tillgängligt för släkt- och hembygdsforskare på Internet.

Vi har representerats vid Länsförbundet och Fornminnesföreningens årsmöte, ledningsträffar och andra möten samt träffar med kommunen, kyrkan, skolan, Åsby-Skantzengruppen m.m. Vi var också med vid föreningsdagen i Folkets hus.

Till sist vill vi säga ett stort tack till våra anställda Christina och Leif för det arbete som de har utfört under året. Tack till andra



samarbetspartner såsom kommunen, skolan och kyrkan. Ett STORT TACK till alla medlemmar som varit så duktiga på att ställa upp och arbetat med olika saker på Skantzen under året, utan ER gick inte allt detta att genomföra. Vi vill också tacka alla som under året har skänkt gåvor och föremål till föreningen.

Medlemsantalet var vid årsskiftet 596 st. Under året har hållits 12 protokollförda styrelsemöten, 1 årsmöte och 1 möte angående utvärdering av Kanalkaféet.

Styrelse under året har varit:

Ordförande Anders Geidemark, vice ordförande Anders H Pers, sekreterare Inger Eriksson, vice sekreterare David Lunde, kassör Agneta Björs, ledamöter Göran Vestman och Ann Fröjdman.

Suppleanter: Iris Norlin, Gunnel Tartu, Ingrid Kruse, Gunnel Nordkvist, Leif Törngren och Solveig Eklund

Revisorer: Jörgen Kvist, Bo Hedman, suppleant Elvy Bürger

Hallstahammar i mars 2010

Styrelsen genom

Inger Eriksson och David Lunde 

FOLKETS PARK 1930

I Skantzentidningen för några år sedan fanns lite fakta om Folkets park, dess tillblivelse och vaktmästeri i början. Jag kanske kan bidra med lite från min barndom i parken.

NYÅRET 1930 KOM JAG SOM NYFÖDD med min familj till Folkets Park, där min far Uno Ericsson, tillträdde som vaktmästare. Det lilla soldattorpet blev således mitt första hem. En tid som var omväxlande, lugna vintrar med skogen omkring och få grannar, men somrarna desto livligare. Närmast bakom parken bodde Konrad och Edit Pettersson med sina båda pojkar Ingvar och Hans. På den stora stenen framför huset satt Hans och spelade munspel men övergick sedan till dragspel till glädje för många under åren. Lite längre upp bodde Klas Karlsson med sin familj, sedan tog skogen vid det som nu är Fredhem och Duvhällarna Det fanns en liten liten stuga långt uppe i skogen (den finns faktiskt kvar än gömd i buskarna) där bodde Augusta och Ester Thunblom, mor och dotter, som kokade kaffe i parkköket i många år och gick den mörka stigen hem om nätterna. På andra sidan som nu är Barnängsområdet var det böljande åkrar och ängar med betande kor. Hambergs gård låg där Lövåsen är i dag och Kjellbergs gård är ABF-hemmet i dag. Vi hade även en hund som egentligen tillhörde den tidigare vaktmästarfamiljen Axel Karlsson. Dom köpte ett eget hus men där trivdes inte Jacko, som hunden

hette, han gick tillbaka till parken och där fick han stanna som vår familjemedlem, och sällskap till mig.

Sommaren i parken var livligare, med teatrar och operetter, sång och musik. Jag minns särskilt Malmstenstruppen, när dom kom tog Direktör Malmsten mig på armen och bar mig till kiosken där jag fick välja vad jag ville ha, och det blev alltid den största chokladkakan som fanns. Det var en högtidsstund! Sen fick jag följa med upp på scenen bakom kulisserna och titta på djuren som fanns, krokodiler i en lås med vatten, boaormar som låg på filtisar med lampor som värme över sig. En trollkarl som hade kaniner miste en innan kvällen, en av ormarna tog den och Coringa som hade ormarna i sitt nummer tordes inte använda den, troligen blev ormen för livlig av måltiden. Jag fick i alla fall känna på dem där dom låg...

Operetter var populärt på den tiden, då kom folk från när och fjärran trots att det inte fanns så mycket bilar då. Morfar kom från Skultuna, hade aldrig sett en operett, hans kommentar var: "Det var ett roligt spektakel det här". Och de kvällarna hade tanterna i köket jobbigt att servera alla, även för pojkarna som sålde pilsner "skattefritt" som det kallades. Regniga kvällar var sämre då blev wienerbröden över och en påse åkte under staketet till grannarna morgonen efter ibland.



Malmstenstruppen, ledd av Fritiof Malmsten, turnerade i de svenska folkparkerna mellan 1922 och 1976.

Så blev min barndom i parken, vi flyttade sedan upp till Bruket, min far ville väl komma närmare sitt arbete och jag skulle börja skolan, men kontakten med parken hade vi även i fortsättningen genom umgänget med Elis Larssons familj som bodde där i många år. På

Bruket blev vi kvar och familjen utökades med en dotter till efter några år, min lillasyster Christina. Nu är den gamla folkparken ett minne blott, scenen förstörd, dansbanan, skjutbanan, kiosken allt borta tyvärr, och den lilla stugan står där öde...

Anna-Britt Lundberg 

PS. På stugvinden bodde det en tomte. Varje julafton kom han ner för yttertrappan och åt upp gröten som mamma ställt ut! Ds.

AFFÄRSVERKSAMHET I LUSTIGKULLA PÅ 1930- OCH 1940-TALEN

I UNGEFÄR 15 ÅR av min barndoms- och ungdomstid bodde jag vid Hallstahus trädgård. Hallstahus var egentligen ett eget område med en herrgård för Bultfabrikens disponent, en chaufförsbostad och ett hus för trädgårdsmästaren med familj. Men vi räknade oss ändå tillhöra Lustigkulla, samhället mellan Trångfors och Åsby.

I norra delen av Lustigkulla hade Bultfabriken låtit bygga villor i olika storlekar för sina tjänstemän och det fanns också hus där de som arbetade i fabriken kunde få hyra en lägenhet. Jag minns särskilt väl ett rött tvåvåningshus som innehöll flera lägenheter och där det var en tvättstuga i ene änden av huset. Det benämndes allmänt för "Kråkslottet".

Södra delen av Lustigkulla hette Gröndal och där bodde många egnahemsägare. Deras hus var omgivna av oftast välskött trädgårdar, med blommor till glädje och äppelträd för vinterns behov av frukt.

Hallstahammars centrum var Tomtebo, där fanns post, läkare, apotek och järnvägsstation m.m. samt flera affärer.

Det var en bra bit att gå från Lustigkulla till Tomtebo, men orkade man inte promenera så kunde man ju ta bussen. För se, en bussägare var stationerad i Lustigkulla. Hans namn var Magnusson och han hade någon anställd chaufför jämte sin son. Magnusson fick senare en kompanjon och firan hette då Magnusson och Petterssons bussbolag. Så småningom övertog Pettersson busstrafiken ensam. Turistan omfattade sträckan mellan Surahammar-Hallstahammar-Västerås. Det fanns dessutom

möjlighet att få hyra en buss med chaufför vid särskilda tillfällen.

Det kom också en taxi till Lustigkulla, ägaren hette Ivar Eriksson och han körde "beställningstrafik", som det hette då.

Inte behövde lustigkullaborna ta sig ner till Tomtebo för att köpa livsmedel, för här uppe fanns en, med den tidens mått, välsorterad Konsumbutik, den hade det mesta som behövdes i hushållen. Där fanns förutom specerier en separat charkuteriavdelning och även en del manufakturvaror. När mejeriet i Åsby lades ner så byggdes en mjölkiosk intill Konsum, där salufördes också kaffebröd.

Nedanför Slängarbacken hade Gustav Edgren sin specerihandel, så de som inte ville göra sina inköp i Konsum kunde handla hos honom istället.



Edgrens, i huset finns numera Essem färg.

Intill Bergslagsvägen hade vi ett bageri. Det drevs av Henning Andersson, "Bagar-Henning" kallad av alla, han hade övertagit rörelsen efter sin far. Utom limpor och andra bageriprodukter så bakades även hårt bröd, spisbröd.

Den lilla butiken sköttes av hans syster. Då dörrklockan ringde så skyndade sig Hulda ner från övervåningen av huset för att betjäna kunderna som kom. Jag minns att på disken i butiken stod en låg, röd trälåda med glaslock, den var indelad i olika fack som innehöll diverse godsaker, bl.a. mandelrutor, stora och goda och de kostade 5 öre styck. Precis så mycket pengar som en 7-åring hade fått att köpa godis för.

På sin fritid tog Henning emot pianoelever i sin bostad. Det var säkert en del flickor i Lustigkulla som hade honom som musiklärare.

I övre delen av Lustigkulla hade Karl Hammarström sitt slakteri. En butik fanns i villans källarvåning och så åkte han omkring med en skåpbil och sålde sina varor vid gårdarna. Framåt Jul anlätades Hammarström av dem som hade en s.k. hushållsgris som skulle bli till julmat. Efter helgerna fick slaktaren i uppdrag att enrisröka en hel del skinkor.

Det fanns ännu en slaktare i Lustigkulla. Hans namn var Blomgren och han hade sin verksamhet vid en gård som kallades för Dalen och låg i Gröndal. Men jag har inget minne av honom, kanske därför att det alltid var Hammarström som bjöd ut sina varor vid Hallstahus.

Under de år som jag var lustigkullabo fanns det flera möjligheter för dem som ville köpa kioskvaror. Östgren hade sin kiosk intill bron över kanalen och han var också slussvaktare. Förutom folk i närheten så hade han under sommarhalvåret andra trogna kunder – pråmskepparna. Då de hade dragit sina pråmar mellan slussarna var det ju nära in till Östgren för att köpa sig en dricka att släcka törsten med.

Ja, så hade Sterner en liten kioskförsäljning i sin villa. Men det var bara en "filial", för i backen mitt emot Sporthallen, där Bulten senare byggde sitt "höghus" (kontor), hade Sterner en kiosk som sköttes av hans dotter Astrid.



Konsum, Lustigkulla 1924. Idag ligger ett populärt gatukök här.

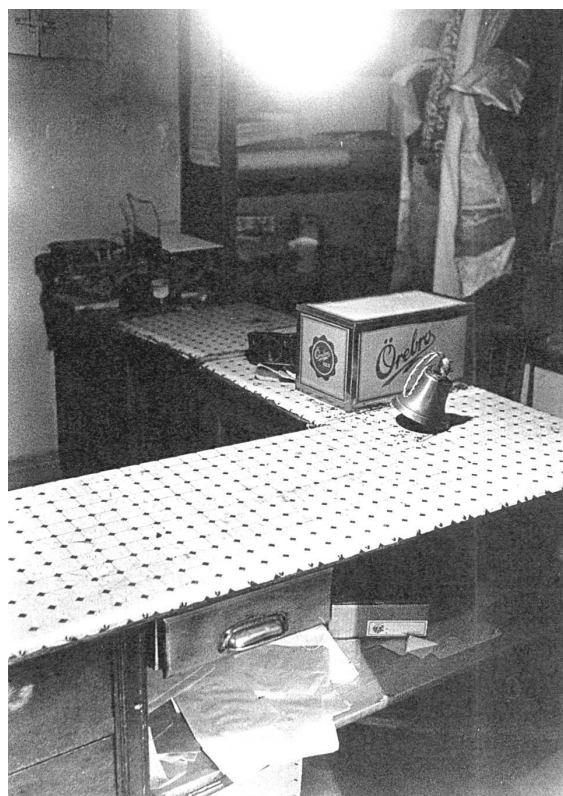
I närheten av Konsum var det en kiosk med bensinförsäljning. Kiosken och bensinpumparna stod mitt i vägkorset. Ägaren var "Buss-Pelle" och kiosken sköttes av hans fru, om hon också hade hand om bensinförsäljningen kan jag inte säga, men det är troligt.

Cigarrhandlare Gelande hade sin affär i Tomtebo, men bodde i Lustigkulla. I hans hus

öppnades en liten affär med kiosksortiment någon gång under 1940-talet.

Skomakare, ja naturligtvis så fanns det sådana i Lustigkulla. I en liten stuga vid Dalen bodde en gammal farbror som lagade skor. Efter hans död flyttade en skomakare till ett hus på Sterners gård och nu kunde man vända sig till honom för att få hjälp med lagning av sina skor.

Vid Berlins sluss bodde också en skomakare, som dessutom var slussvaktare. På somrarna flyttade han upp sin verkstad till en liten bod invid simstadion. Där kunde han ägna sig åt att laga kundernas skor i väntan på att sköta om slussningarna av de bogserbåtar med pråmsläp som på den tiden trafikerade Strömsholms kanal.



Interiör från bagare Andersson

Ett samhälle hade alltid en sömmerska på den tiden och Lustigkulla bodde det två stycken under de här åren. Jag minns bäst den dam som hade sitt hem intill tennisbanan, hon var känd för att göra ett bra arbete. Hennes lilla röda hus står ännu kvar på sin plats och ser lika prydligt ut som förr.

En tid hade Lustigkulla också en frisör. Han hette Fredriksson och hyrde en lokal i Edgrens gårdshus.

Men Fredriksson övergav Lustigkulla efter några år och flyttade sin frisersalong till Sporthallen. Närheten dit gjorde nog att han fortfarande hade lustigkullabor bland sina kunder.



Ska inte glömma att nämna ytterligare ett par yrken som var representerade i vårt lilla samhälle.

Josef Hallberg hade en verkstad på sin villatomt, han var tapetserare och klädde om möbler, men kunde också hjälpa dem som behövde få sadelmakeriarbete utfört.

Ett stycke längre ner hade bröderna Hellmin sin plåtslageriverkstad, även det en tillgång för lustigkullaborna.

Ville man köpa blommor och grönsaker så var inte heller det omöjligt. Då kunde man gå till Hallstahus trädgård och så var den saken ordnad.

Det här var en återblick på Lustigkullas "affärs-liv" under de år som jag bodde där. När jag ser tillbaka på den här tiden så tycker jag att behovet av förnödenheter och tjänster var väl tillgodosett på den lilla platsen, Numera är Lustigkulla bara ett idylliskt villasamhälle intill Strömsholms kanal.

Maiken Tammaru 

Om jag någonstans minns fel så hoppas jag på överseende.

LEIF TACKADE FÖR SIG

I MÅNADSSKIFTET APRIL-MAJ slutade Leif Bergström sin anställning hos hembygdsföreningen. Leif har jobbat på Skantzen sedan 1992 som allt-i-allo, understundom titulerad "intendent". För alla som någon gång har undrat kan vi berätta att Leif, som i grunden är målarmästare, inte kunde registrera sig som det när han bytte fackförbund i samband med att han började på Skantzen. Han skrev sig då som intendent, för de brukar ju ha sådana på museer.

Vi önskar Leif lycka till med pensionärstillvaron och – hoppas vi – välkommen tillbaka som en av våra ideellt arbetande krafter om något år eller så när du vilat upp dig och fått lite distans till "jobbet".

Över sommaren har vi anställt Jeff Edin som ersättare för Leif. Hur behovet av anställda på Skantzen ser ut i framtiden är en av de saker vi ska diskutera i den kommande avtalsförhandlingen med Hallstahammars kommun.

David Lunde 



Styrelsen avtackade med smörgåstårter och present.



Chefen i många år, Olle Lindkvist, kom också förbi.

TILL MINNE AV KARL-GUNNAR HALL

Karl-Gunnar Hall har avlidit den 15 mars 2010, vid 73 års ålder, i sin nya hemort Hjaltevad. Han var lite av en hjälte, hans uppväxt var inte lätt - ett års skolgång, förlagd på eftermiddagen när de andra eleverna gått hem för dagen.



Hamnen vid Skantzsjön, detalj ur väggmålning på Skantzen av Karl-Gunnar Hall.

Med förstorad tunga, höger arm och ben var han hänvisad till att kommunicera genom det skrivna ordet. Julen 1951 fick han sitt första målarsskrin, han fick själv ordna sin utbildning. Grunden blev ABC-skolan, med tre kurser, fortsättning hos Hermods kurser och Åke Skiölds teckningskurs. Han gick på Skinnskattebergs Folkhögskola hösten 1977 och 1983 började Karl-Gunnar på Västerås Konstskola, där han stortrivdes.

I sitt vuxna liv har Karl-Gunnar fått mycket hjälp av Evert Hagström, bland annat med målarresor till Rumänien. Gunnar Gårdnäs har också bistått Karl-Gunnar med värdefull hjälp, till exempel folkhögskolan och Västerås Konstskola.

I Hallstahammar har vi väggmålningar i Trångfors och i kanalkontoret på Skantzen, förutom alla tavlor han lämnat efter sig.

Han fick tio fina år tillsammans med Taina innan stroke slog ut hans friska sida och han blev oförmögen att måla och ta hand om sin egen kropp.

Karl-Gunnar hade nära till skrattet, trots ett svårt utgångsläge. Nu hoppas vi bara att målet för hans sista resa är Paradiset, det är han väl värd.

Gunnel Nordkvist 

UTBILDNING AV SERVERINGSPERSONAL

VID TVÅ TILLFÄLLEN, 19 och 21 april, har det hållits information om hanteringen av kassa-apparaten och diskmaskinen i Kanalkaféet.

C:a 20 st av sommarens serveringspersonal deltog. Agneta Björs pratade om kassans mysterium och Iris Norlin och Gunnel Tartu visade diskmaskinens alla finesser. Allt för att sommarens arbete i kaféet ska underlättas för de som arbetar där.

Ingrid Kruse 



Iris Norlin visar diskmaskinen för Eva Spännare, Gunbert Sjöberg och Berit Sjöberg, Arne och Monica Bertilsson, Ulf Spännare, Agneta Björs, Ingrid Andersson och Stig Hall.

EFTERLYSNING!!!!

Det finns ett stort behov av fler bagare och bagerskor för bakning av kaffebröd (bullar, småkakor och mjuka kakor) och tunnbröd.

Ersättning utgår för faktiska utlägg av ingredienser och med ett fastställt belopp för levererad bulle, kaka och mjuk kaka.

Tunnbrödet bakas i bagarstugan på Skantzen och för den som vill, hålls kurs i tunnbrödsbakning.

Om Du är intresserad av att hjälpa till att baka kontakta Karl Bürger tel 135 45 för bakning av kaffebröd och Eva Spännare tel 123 46 för bakning av tunnbröd.

KOMMANDE PROGRAM

Lördag 18 september

Fårets Dag på Åsby. Lantbruksmuseet öppet.

Torsdag 30 september

Medlemsmöte i Kanalkaféet kl. 18.30

Vecka 43 och 44

...är det kulturveckor i Hallstahammars kommun. Programblad utkommer under hösten.

Fredag 5 november

Stämningsfull avslutning av kulturveckorna på Skantzen. Ljusbåtar på Skantzsjön. Underhållning.

Söndag 12 december

Gammeldags Jul på Skantzen kl. 12.00 - 16.00
Traditionsenligt program.

NOTISER

VÄSTMANLANDS NYA LANDSHÖVDING Ingemar Skogö kommer att besöka ett par av länets hembygdsföreningar under hösten, en av dem är Svedvi Berg. Besöket äger rum den 22 september. Representanter för styrelsen och de olika verksamheterna kommer att finnas på plats, visa upp sig och bjuda på lunch.

* * *

ARKIV I VÄSTMANLAND kan komma hit och titta på föreningens arkiv och hålla en liten kurs i arkivhantering med styrelsen, blir troligen i början av november. Är någon utanför styrelsen också intresserad av att delta går det bra. Kontakta föreningen på 0220-174 09.

* * *

ARBETET MED BYGDEBAND går framåt. Vi har erhållit en flitbonus på 1000:- för 1000 inlagda poster. Hembygdsförbundet har en skanner som klarar folioformat och som står till förfogande för de föreningar som jobbar med att lägga in dokument. Den finns lämpligt nog på WestmannaArvet i Hallstahammar, så har någon material av lokalhistoriskt intresse, vare sig det är i folio eller annat format – hör av er! Vi behöver alltså inte överta utan bara låna för att skanna in.

B FÖRENING- BREV

23-24 OKTOBER ÄR DET HEMBYGDENS HELG på Historiska museet i Stockholm. Öppettider båda dagarna är kl. 11-17. Fri entré för medlemmar i hembygdsföreningar, ingen anmälan behövs. Pågående utställningar är "Sveriges Historia" där man kan möta kända och okända människor, föremål och miljöer från de senaste 1000 åren, "Rädda historien" om hur klimatförändring och miljöförstöring påverkar kulturarvet, och "Guldrummet".

Möjlighet finns också att ur museets magasin önska fram något föremål från den egna hembygden som normalt inte visas. Det görs senast 1 oktober på blankett som skickats ut till alla föreningar.

Det blir flera intressanta föreläsningar och i entrén kan hembygdsföreningar och -förbund visa upp sig på ett marknadstorg med försäljning av böcker och andra alster.

Hembygdsförbundet i länet ordnar en buss från Västerås på lördagen 23/10, avgång från parkeringen vid Vallby friluftsmuseum kl. 9.30 eller ICA Maxi 9.40. Återresa från Historiska museet kl. 17.00.

Pris: 200:-/ person.

Anmälan till kansliet tel. 070-206 52 09 eller e-post: ann.osterberg@ltv.se

* * *

EKOMUSEUM BERGSLAGEN ARRANGERAR BERG-SLAGSTING med tema "Kraft & Energi" i Ludvika Gammelgård lördag 13 november kl. 10-15.

Program:

9.30 Kaffe och smörgås

10.00 Gunnar Asplund, f.d. utvecklingschef på ABB i Ludvika, berättar om framtiden och nya idéer. Per Stymne, ingenjör, teknik- & industrihistoriker, berättar om kraftverkens form och arkitektur.

12.30 Lunch

Örjan Hamrin, kulturhistoriker, berättar om den historiska kraften. Tur runt stånggång och vattenhjul.

14.30 Avslutningssamtal.

Föranmälan p.g.a. kaffe och lunch.

Självkostnadspris: 100 kr.

Anmälan till christina@ekomuseum.se eller på tel. 0240-66 30 82.

LÖRDAGEN DEN 23 OKTOBER ska det under c:a en halvtimme organiseras en fackelkedja från Hammartorget till Borgåsund. Hembygdsföreningen har lovat delta med fyra personer. Arrangemanget är en del av kulturveckorna i kommunen.

* * *

ÄN EN GÅNG vill vi påminna om att Ni meddelar adressändringar till föreningen. Varje gång vi gör ett utskick kommer några i retur från Posten, och de lämnar absolut inga besked om någon ny adress. Vi försöker också dela ut så mycket vi kan själva och upptäcker då en del som inte stämmer. Oftast kan vi hitta dem med lite detektivarbete, men det händer nog också att en del kommer fel och försvinner. Vi är också tacksamma för portkoder i Hallstahammars tätort. De hamnar ej i orätta händer men vi respekterar om ni inte vill lämna ut.

Vi vet att många har varit duktiga och anmält sin nya adress till oss – sedan har datorn återgått till den gamla på något mystiskt vis. Förhoppningsvis ska det problemet vara åtgärdat nu.

* * *

TILL SIST efterlyser vi än en gång Er som vill vara med och göra den här tidningen. Det handlar *inte* enbart om att skriva långa artiklar om bygdens historia. Tillgången på sådant material är förhållandevis god. Däremot behövs mycket mer notiser om vad som händer i föreningen här och nu, foton m.m.

En "detektiv" som kan spåra upp äldre fotografier som kan passa till artiklarna finns det också jobb för.

Det behövs en "tryck- och utdelningskommitté" som kan distribuera både tidningen och andra utskick från föreningen. Det finns redan många som hjälper till med detta men det behövs någon som kan organisera arbetet.

Många önskar få mer information från hembygdsföreningen, så det är av stor vikt att vi får ordning på det här. Ni som har idéer och är bra på att organisera – tveka inte. Hör av Er!

En tidning som står och faller med en person kommer förr eller senare att falla, och det är det väl ingen som vill?